

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Sžr/97/2016
Identifikačné číslo spisu: 3014200531
Dátum vydania rozhodnutia: 23.05.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Jozef Hargaš
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:3014200531.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Hargaša a členov senátu JUDr. Kataríny Benczovej a JUDr. Eleny Kováčovej, v právnej veci žalobcu: Ing. N. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom T. XXX/XX C., právne zastúpeného advokátskou kanceláriou JUDr. Martin Bartko - JUDr. Silvia Bartková, so sídlom Piaristická 6667, Trenčín, proti žalovaném: Okresný úrad Trenčín, odbor opravných prostriedkov, so sídlom Hviezdoslavova č. 3, Trenčín, za účasti: Slovenský pozemkový fond, Regionálny odbor, so sídlom Prievidza, Mariánska 6, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. OU-TN-OOP4-2014/002962-006 zo dňa 24. apríla 2014, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne č. k.13S/148/2014-56 zo dňa 10. februára 2016, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trenčíne č. k. 13S/148/2014-56 zo dňa 10. februára 2016 p o t v r d z u j e .

Žalovaný j e p o v i n ý žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania pozostávajúcu z náhrady trov právneho zastúpenia v sume 181,90 eur na účet právneho zástupcu do 30 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Odôvodnenie

I.

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) podľa § 250j ods. 2 písm. e/ Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) zrušil rozhodnutie žalovaného č. OU-TN-OOP4-2014/002962-006 zo dňa 24. apríla 2014. Procesne úspešnému žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania.

Preskúmaným rozhodnutím žalovaný podľa § 59 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov (ďalej len „správny poriadok“) zamietol odvolanie žalobcu a potvrdil rozhodnutie Okresného úradu Prievidza, Pozemkový a lesný odbor, so sídlom Mariánska 6, Prievidza, č. OU-PD-PLO-2014/00383-000090 zo dňa 28.02.2014, ktorým bola podľa § 18b zákona č. 64/1997 Z. z. priznaná žalobcovi náhrada za EKN parc. č. XXXX, o výmere 229 m² v obvode záhradkárskej osady

SZZ G., katastrálne územie C. vo výške 741,96 eur. Výšku náhrady určil správny orgán I. stupňa na základe znaleckého posudku súdneho znalca Ing. D. H. č. 45/2013 zo dňa 02.12.2013, pričom uviedol, že nemal dôvod pochybovať o správnosti a hodnovernosti znaleckého posudku.

II.

Žalobou doručenou krajskému súdu dňa 23.6.2014 sa žalobca postupom v zmysle druhej hlavy piatej časti OSP domáhal zrušenia napadnutého rozhodnutia ako nezákonného, nakoľko o znaleckom posudku (ktorý mal určiť výšku náhrady za pozemky zabrané pod záhradkársku osadu Kopaničky s prihliadnutím na skutočnú cenu pôdy a súčasné trhové podmienky v danej lokalite) a jeho záveroch sa dozvedel až doručením písomného vyhotovenia rozhodnutia správneho orgánu I. stupňa. So znaleckým posudkom nesúhlasil z dôvodu, že znalec vo veci vykonal miestnu ohliadku bez účastníkov konania, v rozpore s ustanovením § 33 ods. 2 správneho poriadku, pred vydaním rozhodnutia nemal možnosť sa vyjadriť k záverom znalca, k spôsobu zistenia a ani k podkladom rozhodnutia. Namietal, že bolo odňaté právo navrhnúť doplnenie dokazovania, položiť znalcovi otázky. Určenú hodnotu pozemkov na 3,24 eur/m² považoval za určenú rozporne a chybné, nakoľko má vedomosť, že trhové ceny sa v danej lokalite pohybujú v sume okolo 10 eur/m². Znalecký posudok Ing. D. H. je podľa názoru žalobcu nepreskúmateľný, nie z neho zrejmé, z čoho pri znížení stupňa využitia pozemkov znalec vychádzal. Uviedol, že predmetné pozemky sú najbližšie k mestu, s dostupnou infraštruktúrou, a preto tieto pozemky nie je možné porovnávať s hociktorou inou časťou pôvodnej „E“ KN parcely a hodnotiť ich pomocou koeficienta určeného jednotne pre ktorúkoľvek časť „E“ KN parcely, keďže tieto pozemky boli vytvorené z jej najkvalitnejšej časti. S týmito námietkami sa žalovaný pred vydaním svojho rozhodnutia nezaoberal, na pracovné stretnutie zvolané po podaní odvolania obsahujúceho výhrady proti záverom znaleckého posudku, ktoré bolo určené na deň 15. apríla 2014 sa znalec Ing. D. H. neustanovil. Až z odôvodnenia druhostupňového rozhodnutia sa žalobca dozvedel o existencii (nie o obsahu) vyjadrenia znalca k jeho námietkam formou e-mailu, obsah a pravosť ktorého nie je možné preveriť, nakoľko súdny znalec Ing. H. medzičasom zomrel. Vzhľadom na uvedené nedostatky považoval za dôvodné vyhotovenie kontrolného znaleckého posudku. Nesprávnosť znaleckého posudku Ing. D. H. je podľa žalobcu zrejma i porovnaním so znaleckým posudkom Ing. C. N. vypracovaného na základe objednávky žalobcu, pričom v tomto boli zabrané pozemky ohodnotené na sumu 1.830 eur.

III.

Uznesením č. k. 13S/148/2014-36 zo dňa 3. júna 2015 krajský súd pribral do konania ako účastníka podľa § 250 ods. 1 veta druhá OSP Slovenský pozemkový fond, Regionálny odbor, so sídlom Prievidza, Mariánska 6.

Podanú žalobu krajský súd žalobcu vyhodnotil ako dôvodné. Konštatoval, že pokiaľ žalovaný v napadnutom rozhodnutí ustálil, že výšku náhrady určil správny orgán I. stupňa na základe znaleckého posudku č. 45/2013 zo dňa 02.12.2013, súdneho znalca Ing. D. H. správne a že nemal dôvod pochybovať o jeho správnosti a hodnovernosti, tento záver nie je správny. Pre vady, ktoré mohli mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia, spočívajúce v porušení práv účastníka správneho konania a základných zásad správneho konania v zmysle § 3 ods. 2, § 33 ods. 1, 2 správneho poriadku krajský súd napadnuté rozhodnutie žalovaného zrušil podľa § 250j ods. 2 písm. e/ OSP a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Žalovanému v ďalšom konaní uložil povinnosť rešpektovať príslušné procesnoprávne a hmotnoprávne predpisy, odstrániť nedostatky týkajúce sa neoboznámenia s obsahom znaleckého posudku Ing. D. H. a nevysporiadanie sa s námietkami voči nemu, vrátane argumentácie odlišnými závermi znaleckého posudku vypracovaného Ing. C. N.. Uložil žalovanému vydať vo veci nové rozhodnutie tak, aby zodpovedalo zákonnej úprave obsahových náležitostí rozhodnutia správneho orgánu vrátane riadneho odôvodnenia so zdôraznením, že podľa § 250j ods. 7 OSP sú správne orgány viazané právnym názorom súdu.

IV.

Proti rozsudku krajského súdu podal v zákonnej lehote odvolanie žalovaný. Poukázal na preskúmané rozhodnutie, ktoré bolo vydané v konaní podľa špeciálneho zákona č. 64/1997 Z. z. o užívaní pozemkov v zriadených záhradkárskych osadách a vyporiadaní vlastníctva k nim v znení neskorších predpisov

(ďalej len „zákon číslo 64/1997 Z. z."), ktoré má viacero etáp a právoplatným uzatvorením jednej etapy začína „konanie" o ďalšej etape. Schválenie projektu pozemkových úprav na vyporiadanie vlastníctva pozemkov v záhradkovej osade XX-XX Y. v katastrálnom území C. podľa §16 ods. 1 zákona č. 64/1997 Z. z. bolo ukončené právoplatným rozhodnutím č. OPU-615-2007-2164-B z 5. júla 2007. Žalobcovi bola priznaná náhrada za parc. č. XXXX o výmere 229 m2 v sume 1 648,- Sk (54,70 eur), ktorú neprevzal. Od 1. apríla 2011 bolo dovtedajšie znenie zákona č. 64/1977 Zb. doplnené zákonom č. 57/2011 Z. z., v zmysle ktorého výška náhrady má byť v primeranom vzťahu a k trhovej cene majetku ku dňu prevodu. Výška náhrady bola určená znaleckým posudkom č. 45/2013, o vypracovanie znaleckého posudku požiadal Slovenský pozemkový fond, Regionálny odbor Prievidza. Výška priznanej náhrady bola určená znaleckým posudkom, pričom pri stanovení všeobecnej hodnoty majetku bol použitý platný právny predpis, ktorá spočíva v zmene spôsobu stanovenia všeobecnej hodnoty pozemkov metódou polohovej diferenciacie. V právnom predpise nie je špecifikovaný spôsob, ako majú byť účastníci konania oboznámení s obsahom znaleckého posudku a krajský súd si nesprávne vyložil povinnosti správneho orgánu obsiahnuté v § 3 ods. 2 a § 33 ods. 2 Správneho poriadku. Žalobca mal možnosť vyjadriť sa k znaleckému posudku na zvolanom pracovnom stretnutí. Žalovaný nemôže niesť nepriaznivé dôsledky skutočnosti, že súdny znalec Ing. D. H. medzičasom zomrel, k znaleckému posudku Ing. C. N. sa zatiaľ nemohol vyjadriť, ale jeho samotná existencia a odlišné závery nepostačujú na záver, že predchádzajúci znalecký posudok je nesprávny. Nie je mu zrejmé, z akého dôvodu by mal zabezpečiť nový znalecký posudok, nakoľko že rozpor v znaleckých posudkoch mal odstrániť krajský súd, ktorý by po zložení finančnej zábezpeky dal vykonať kontrolný posudok.

Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného žiadal rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdiť.

V.

Dňom 1. júla 2016 nadobudol účinnosť zákon č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok upravujúci v zmysle § 1 písm. a) právomoc a príslušnosť správneho súdu konajúceho a rozhodujúceho v správnom súdnictve, a v zmysle § 1 písm. b) konanie a postup správneho súdu, účastníkov konania a ďalších osôb v správnom súdnictve.

Podľa § 492 ods. 2 Správneho súdneho poriadku odvolacie konania podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací podľa § 10 ods. 2 OSP preskúmal napadnutý rozsudok a konanie, ktoré mu predchádzalo v rozsahu dôvodov odvolania podľa § 212 ods. 1 v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP, bez nariadenia pojednávania, podľa § 250ja ods. 2 a § 214 OSP v spojení s § 246c ods.1 veta prvá OSP s tým, že deň verejného vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk a dospel k záveru, že odvolaniu žalobcu nie je možné vyhovieť. Rozsudok bol verejne vyhlásený podľa § 156 ods.1 a 3 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP.

Predmetom konania bolo preskúmanie rozhodnutia žalovaného, ktorý podľa § 59 ods. 2 Správneho poriadku zamietol odvolanie žalobcu a potvrdil rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu, ktorým bola podľa § 18b zákona č. 64/1997 Z. z. priznaná náhrada za EKN parc. č. XXXX, o výmere 229 m2 v obvode záhradkárskej osady SSZ G., katastrálne územie C. vo výške 741,96 eur na základe znaleckého posudku.

Správne súdnictvo zabezpečuje kontrolu zákonnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy. Keďže súd nie je oprávnený rozhodnúť vo veci samej, je pre posúdenie veci rozhodujúci skutkový stav v čase rozhodovania správneho orgánu (§ 250i ods. 1 veta prvá OSP).

Konanie a rozhodovanie súdu o žalobe podanej proti rozhodnutiu žalovaného správneho orgánu je konaním o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia podľa druhej hlavy piatej časti OSP a nie je

pokračovaním administratívneho konania. Nie je preto úlohou súdu dopĺňovať vecnú či právnu argumentáciu rozhodnutia žalovaného. Správny súd preberá od správneho orgánu nielen dôkazný stav, ale aj jeho právne hodnotenie. Iným hodnotením, než ktoré vykonal správny orgán, by súd neprípustne a v rozpore so zákonom zasiahol do práva voľného hodnotenia dôkazov, ktoré patrí do právomoci správneho orgánu (§ 34 ods. 5 správneho poriadku), podľa ktorého správny orgán vykonáva dokazovanie a hodnotí dôkazy podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomných súvislostiach.

Správny súd pri preskúvaní zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu v konkrétnej právnej veci sa v zásade obmedzí len na otázku, či vykonané dôkazy, z ktorých správny orgán vychádza, nie sú pochybné, najmä kvôli prameňu, z ktorých pochádzajú alebo pre porušenie niektorej procesnej zásady správneho konania a ďalej na otázku, či vykonané dôkazy logicky robia vôbec možným skutkový záver, ku ktorému správny orgán dospel. Správny súd pri preskúvaní zákonnosti správneho rozhodnutia a postupu správneho orgánu posudzuje, či správny orgán aplikoval na predmetnú právnu vec relevantný právny predpis.

Podľa § 3 ods. 1, 2 zák. č. 71/1967 správneho poriadku, správne orgány postupujú v konaní v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi sú povinné chrániť záujmy štátu a spoločnosti, práva a záujmy fyzických osôb a právnických osôb a dôsledne vyžadovať plnenie ich povinností. Správne orgány sú povinné postupovať v konaní v úzkej súčinnosti s účastníkmi konania, zúčastnenými osobami a inými osobami, ktorých sa konanie týka a dať im vždy príležitosť, aby mohli svoje práva a záujmy účinne obhajovať, najmä sa vyjadriť k podkladu rozhodnutia, a uplatniť svoje návrhy. Účastníkom konania, zúčastneným osobám a iným osobám, ktorých sa konanie týka, musia správne orgány poskytovať pomoc a poučenia, aby pre neznalosť právnych predpisov neutrpeli v konaní ujmu.

Správny orgán je povinný dať účastníkom konania a zúčastneným osobám možnosť, aby sa pred vydaním rozhodnutia mohli vyjadriť k jeho podkladu aj k spôsobu jeho zistenia, prípadne navrhnúť jeho doplnenie (§ 33 ods. 2 správneho poriadku.).

Rozhodnutie musí byť v súlade so zákonmi a ostatnými právnymi predpismi, musí ho vydať orgán na to príslušný, musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného stavu veci a musí obsahovať predpísané náležitosti. (§ 46 správneho poriadku)

V danom prípade odvolací súd súladne s názorom krajského súdu zastáva názor, že žalobca obsahom svojej žaloby dôvodne namieta, že bol ukrátený na svojich právach napadnutým rozhodnutím žalovaného správneho orgánu.

Pri preskúvaní rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy v zmysle piatej časti OSP správny súd vykonáva prieskum zistenia skutkového stavu na základe podkladov obsiahnutých v pripojených správnych spisoch (§ 250 ods. 1 veta druhá OSP) a ak dospeje k názoru, že skutkový stav nebol riadne zistený, nie je to dôvod na súdne zisťovanie riadneho skutkového stavu vykonaním dôkazov, ale naopak, je to zákonný dôvod na zrušenie rozhodnutia žalovaného správneho orgánu.

VI.

V prejednávanej veci bolo správne krajským súdom vyhodnotené, že došlo k zásadnému pochybeniu už v konaní pred správnym orgánom prvého stupňa, keď znalecký posudok súdneho znalca Ing. D. H. bol žalobcovi doručený až spolu s rozhodnutím prvostupňového správneho orgánu bez toho aby v súlade s ustálenou praxou a s ustanovením § 33 ods. 2 Správneho poriadku dal žalobcovi možnosť vyjadriť sa k podkladom rozhodnutia. Bolo jeho povinnosťou zahrnúť do odôvodnenia prvostupňového rozhodnutia aj prípadné vyjadrenie žalobcu ako účastníka konania k podkladu rozhodnutia aj k spôsobu jeho zistenia, a k prípadným návrhom jeho doplnenie. Prvostupňový správny orgán sa tak uvedeným porušením zákona o správnom konaní dopustil takej vady konania, ktorá mohla mať vplyv na zákonnosť rozhodnutia, ktoré pochybenie žalovaný v odvolacom správnom konaní neodstránil, nakoľko sa nijako relevantne nevysporiadal s konkrétnymi námietkami voči záverom znaleckého posudku uvedenými v odvolaní,

skutočnosťami a dôkazmi priloženými k odvolaniu ako aj zaslanými v doplnení odvolania zo dňa 26.3.2014.

Vyjadrenie uvedené v odôvodnení napadnutého rozhodnutia o neoprávnenosti správneho orgánu posudzovať správnosť znaleckého posudku resp. jeho závery, nekorešponduje so zákonnou úpravou rozhodnutia správneho orgánu podľa § 3 ods. 1 a § 37 správneho poriadku. Tým sa aj žalovaný dopustil vady konania, ktorá mohla mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia.

Len pre úplnosť najvyšší súd pripomína, že sporný znalecký posudok Ing. D. H. , ktorého výňatok bol prílohou napadnutého rozhodnutia, nie je súčasťou pripojeného administratívneho spisu(ani súdneho spisu), čo by samo o sebe bolo dostatočným dôvodom na zrušenie napadnutého rozhodnutia postupom v zmysle § 250j ods. 3 OSP bez možnosti podať odvolanie.

Najvyšší súd, konajúc ako súd odvolací konštatuje, že žalovaný v odvolaní neuviedol také skutočnosti, ktoré by spochybňovali vecnú správnosť výroku rozsudku krajského súdu, ani také právne relevantné námietky, s ktorými by sa krajský súd v odôvodnení svojho rozhodnutia nebol dostatočne vysporiadal. Najvyšší súd tiež nezistil procesné vady, ktoré by samy o sebe boli dôvodom pre zrušenie rozhodnutia Krajského súdu v Trenčíne. Vzhľadom na to, že krajský súd o otázkach, ktoré boli dôvodom podaného odvolania, nerozhodol svojvoľne a nezákonne, najvyšší súd považuje odôvodnenie jeho rozsudku za logické, jasné a zrozumiteľné a nezistil v ňom žiaden rozpor so zákonom, teda nebol dôvod na zmenenie alebo zrušenie napadnutého rozsudku.

Vzhľadom na vyššieuvedené najvyšší súd napadnutý rozsudok krajského súdu postupom v zmysle § 250ja ods. 3 veta druhá OSP, v spojení s § 219 ods. 1, 2 a s § 246c ods. 1 OSP a s § 492 ods. 2 SSP ako vecne a právne správny potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol v súlade s § 246c ods. 1 v spojení s § 224 ods. 1 a § 250k ods. 1 OSP tak, že procesne úspešnému navrhovateľovi priznal podľa § 11 ods. 4, § 14 ods. 1 písm. c/, § 16 ods. 3 a § 18 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov náhradu trov právneho zastúpenia spolu v sume 181,90 eur pozostávajúcu z odmeny za jeden úkon právnej služby (vypracovanie vyjadrenia k odvolaniu) vo výške 143,- eur spolu s režijným paušálom 8,58 eur a s 20 % DPH. Priznanú náhradu trov odvolacieho konania je odporca povinný zaplatiť v stanovenej lehote na účet právneho zástupcu č. XXXXXXXXXXX/XXXX vedený v G. a.s.

Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods 9 veta tretia zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.